

.....

*Dissident, és clar**

Michel Vinaver

Personatges: Hélène
Philippe, el seu fill

UN

H.- Són a la butxaca del meu abric

P.- No ni a sobre del moble

H.- Sí que ets amable

P.- És que te l'has deixat en doble fila?

H.- Doncs potser me les he oblidat al cotxe

P.- Un dia te'l robaran

H.- No t'has presentat?

P.- Que sí

H.- No he gosat he fet no sé quantes voltes a la mançana cada dia és més difícil

P.- Te l'aniré a aparcar

H.- Un any més i et podras treure el carnet

P.- Sí

H.- És un xàndal nou?

P.- Sí

H.- M'agradaria saber d'on surten els diners

P.- Ens els passem ja saps

H.- Però algú l'ha comprat

P.- Les coses circulen

H.- Però de qui és?

P.- Tu i el teu sentit de la propietat

* *Dissident, il va sans dire.* 1978

H.- Les coses són d'algú

(Philippe surt; Hélène prepara una sopa de sobre; Philippe entra.) M'agradaria saber si em dius la veritat

P.- Devia estar rebentat aquestes coses passen no ho he sentit

H.- T'havia posat el despertador a les vuit

P.- I m'havies preparat el cafè

H.- Però encara te'n fots això sí que no ho entendre mai

P.- Quantes vegades m'hi he presentat? Quin resultat?

H.- És bo? Crema de lleties una varietat nova se'm va acudir que ho havíem de provar t'agrada? Amb una vegada n'hi ha prou Philippe i pot ser la bona ton pare va contestar un anunci i al cap de divuit anys encara hi és ha fet el seu camí

P.- Bona nit mama

H.- On vas?

(Fosc.)

DOS

H.- Em sap molt de greu veure't aquí ajagut al mig dels discos saps no tenir un objectiu a la vida

P.- Vull combatre per les viudes i els orfes et vull acariciar els cabells no tu deixa'm fer

H.- De debò Philippe et pot faltar de tot però si t'has marcat un objectiu

P.- Tinc un objectiu però és inaccessible

H.- Jo voldria

P.- Així estic segur de tenir-lo sempre

H.- I de no arribar enlloc?

P.- Jo voldria dues coses que tu no estiguessis sola mama

H.- Amb tu no estic sola

P.- Que trobessis un paio collonut i que em deixessis

H.- Com?

P.- Ja ho saps

H.- Et faig nosa?

P.- No és això

H.- Ja fa temps que no provo d'influenciar-te

P.- Que em deixessis ser

H.- Només que t'hi esforcessis una mica la feina no es troba pels carrers raó de més em sap greu veure't que només busques amb el cap dels dits en lloc de posar-t'hi amb cos i ànima en el teu lloc

P.- No estàs en el meu lloc

H.- Li has tornat a fer el salt a ton pare una altra vegada i havia reservat taula

P.- Va fer reservar taula per la seva secretària en un d'aquests restaurantets bons de barri en té la llista posada al dia a l'agenda no me n'he recordat

H.- M'ha trucat aquesta tarda al meu despatx t'ha esperat ell que és tan precís pensa que sóc jo la que no et deixa veure'l em resulta agradable

P.- No tinc res a dir-li

H.- És ton pare?

P.- I?

H.- Ja has acabat?

P.- Un dia o altre ho hauria d'entendre

H.- Per a ell una cita és una cita

P.- I un fill és un fill

H.- Em faries tan contenta si endreçaves tots aquests discos que s'omplen de pols a la moqueta

(Fosc.)

TRES

P.- Fas cara de cansada aquest vespre

H.- No pas més que de costum

P.- Els cabells el costum cada dia cansa més

H.- S'ha posat a ploure i no tenia paraigua

P.- Has estat fent estadístiques?

H.- A què ve, això?
P.- Com sempre
H.- Doncs sí
P.- De què serveix una encarregada d'estadístiques
H.- Analitzem les factures per sectors de representants
P.- I d'això què se'n fa?
H.- Això permet seguir l'evolució de les vendes en més i en menys segons els sectors en relació amb l'any anterior en relació amb el pressupost aviat ho mecanitzaran
P.- Què vols dir?
H.- Ho faran amb ordinador
P.- Per què?
H.- Per anar més de pressa i que surti menys car
P.- Per què em fots tot el rotllo?
H.- Perquè tu m'ho demanes
P.- I a mi no em demanes res?
H.- Tu que no fas preguntes mai
P.- No notes res?
H.- Què passa? Em fas por
P.- Perquè et faig preguntes?
H.- Li havia de dir alguna cosa a ton pare i per això ja està decidit demà a la nit et portarà al cine
P.- A veure què?
H.- Ja saps que ha tornat d'un llarg viatge per l'Àfrica no t'oblidis de preguntar-li com li va la diabetis amb tots aquests desplaçaments
P.- Demà a la nit? Jo no puc
H.- Sisplau escolta
P.- Calla i mira
H.- Però
P.- És una sorpresa au vinga obre
H.- Trufes glaçades que ets boig?
P.- No és la cosa que t'agrada més del món?
H.- Sí

P.- L'última vegada que em va portar al cine era una pel·lícula sobre Xile costi el que costi em vol convertir a les seves idees progressistes jo no n'he de fotre res de Xile demà entro de prova al torn de nit he trobat feina

(Fosc.)

QUATRE

H.- Ara sí que ressuscito t'ho puc ben dir és veritat em posava de mal humor no són els diners és l'ociositat és terrible per a un jove i veure que paties
P.- A tu et semblava que no patia prou s'hauria de saber què en vols tu de mi
H.- No res
P.- Digues que no qualsevol cosa
H.- Per què m'has de fer crits a sobre? Tot va tan bé estic tan contenta
P.- Tu només veus el cantó bo de les coses tant com dir que no veus res de res
H.- Ho provo saps que el cotxe no té reparació més ben dit costaria quatre mil francs i el mecànic m'ha dit que no en val tants me n'ha ofert dos-cents cinquanta i per començar-me a gastar aquesta fortuna he comprat una llonganissa
P.- Ens durarà segles
H.- Una *rosette de Lyon*
P.- I si jo me'n vaig?
H.- Quan?
P.- L'any vinent
H.- On?
P.- Som a desembre
H.- Acabes de trobar feina
P.- M'agradaria trobar una vall
H.- Una vall?

P.- Tancada per banda i banda

H.- Jo que no havia tingut mai un accident és més no hi crec en els accidents i ja ho veus no em va passar res el metge diu que no se'n salva ningú d'un desmai també he comprat una ampolla de vi el guàrdia va quedar ben parat m'agradaria saber d'on les treus aquestes idees en lloc d'interessar-te

P.- Per què?

H.- Jo què sé per mil coses per tot allò que t'envolta però he decidit no comprar-ne un altre no no trobes aparcament i fet i fet el metro és igual de ràpid i

P.- T'agrada tant conduir

H.- Amb els teus diners quan poguem estalviar i estalviar a l'hospital el metge no se'n sabia avenir ni una costella fracturada ni una dent trencada i això que la topada però és que ni un record ni un no sabré mai què em va passar

P.- Amb els meus diners

H.- Ens en compraràs un de nou

P.- Un de silenciós

(Fosc.)

CINC

P.- Era el Simon?

H.- Els teus amics no diuen mai el nom entren i surten i no em diuen ni bon dia

P.- Doncs qui era?

H.- Jo obro ells ni em veuen

P.- No es pot dir que siguis acollidora amb ells

H.- Ja t'he dit què en penso de la seva manera de fer la gent existim

P.- Ha dit que podia passar per casa del Simon i prou?

H.- No entenc què els hi trobes a aquests nois

P.- Prou

H.- Ha dit a casa del Simon i si el Simon no hi és a casa de la Patricia

P.- La Patricia?

H.- Em sembla que ha dit Patricia i ha dit abans de migdia

P.- Me n'hi vaig

H.- No Philippe primer dinaràs dinarem t'esperava saps mira i abans de seure a taula escolta'm

P.- Què?

H.- Treu-te la caçadora els guants les mans te les podries rentar

P.- Sobretot tinc ganes de dormir

H.- Vols dir que no hi aniràs?

P.- Se me'n fot

H.- T'han fet fix?

P.- Com?

H.- Ja fa un mes que vas entrar

P.- Ah sí

H.- Doncs?

P.- Té és la meva paga

H.- Oh

P.- Agafa-la

H.- No t'he demanat res

P.- Fa un efecte estrany oi?

H.- Ara que vas pel bon camí tinc dret a somiar no? M'agradaria que trobessis una feina una mica menys embrutidora i que poguessis fer treballar una mica mica el cap

P.- No tan de pressa

H.- Tota la vida penses menjar amb els dits? Sempre vas fer les millors redaccions de la teva classe

P.- Aquest vestit està molt vist

H.- Però si tu no em mires mai

P.- Compra-te'n un altre

H.- Philippe

P.- Posa't guapa els meus amics et miraran

H.- Ah sí?

P.- Temps enrere tenies un vestit blanc hauries d'anar a la
perruqueria que et fessin un serrell i et tallessin tot això no
se't veu la cara el coll
H.- Potser sí que jo m'amago però tu
P.- Que se't vegi
H.- T'has aprimat molt els ulls les arcades de les celles les galtes
P.- Mai no m'he trobat millor el pare em va dir que seria un tio
guapo com ell
H.- Ah ell volia parlar amb tu
P.- Ja ha parlat amb mi
H.- I?
P.- M'ha dit que hi havia un lloc a la seva feina per a un tio
guapo ple de futur com jo com és que vas poder?
H.- Què?
P.- Acostar-te a un paio com aquest
H.- Em fas mal
P.- Ho vull saber

(Fosc.)

SIS

H.- Ja saps que l'àvia no estava del tot bona
P.- S'ha mort?
H.- Ja no podia més
P.- Aquesta nit no treballo ens hem declarat en vaga et trec a
sopar a fora i després anem al cine
H.- No m'has sentit tries un bon dia
P.- L'àvia és morta
H.- Resulta que sí
P.- Però nosaltres no
H.- Ja saps què dius?
P.- Està guapa avui senyora
H.- No saps com he plorat

P.- De totes maneres podem anar al cine
H.- Jo no me l'estimava et penses que ja no t'estimes la teva
mare i no aquesta nit em sembla que vull no és estúpid
quedar-me aquí recollir-me és estúpid
P.- Està guapa
H.- I vostè és divertit senyor
P.- Fan una peli de conya a la cantonada
H.- No m'has convidat mai al cine
P.- Vull sortir amb una senyora de bon veure
H.- Ja és hora que et busquis una noia
P.- I tu un paio tal com déu mana en tots els sentits
H.- De vegades em pregunto si parles seriosament quan dius
això i com t'ho muntas amb les noies
P.- O bé si no serà que sóc homosexual
H.- No em dius mai res
P.- Et dic tantes coses tota l'estona
H.- Sí jo n'he de treure l'aigua clara
P.- Et dic que et busquis un paio hi ha agències que fan servir
ordinadors
H.- Ja ho sé al final tot va a parar als ordinadors acaben
d'instal·lar el nostre en un local amb aire condicionat
P.- Busca't un operador que estigui bo
H.- Potser durant els pròxims tres mesos provaran el programa
continuarem fent les estadístiques manualment en paral·lel
la màquina treurà les mateixes xifres és per comprovar si tot
funciona bé passats els tres mesos només quedarà el
programa d'ordinador
P.- I aleshores
H.- Sort que tu tens la teva feina
P.- Sí sort
H.- De què rius?
P.- Visca les premses de la Citroën

(Fosc.)

SET

- H.-** I si em comencés a fer preguntes? Sí és clar no em tens acostumada a veure't desaparèixer uns quants dies sense avisar
- P.-** No no tinc gana em sembla que me n'aniré a dormir
- H.-** Però amb quins amics?
- P.-** L'encarregat té una casa a fora i dos xavals més em van dir vine i me n'hi vaig anar vam fer un bon tiberi la vaga té això permet conèixer la gent nosaltres no parlem de fet no podem parlar hi ha tant de soroll i quan sona la sirena fotem el camp tots sense dir res l'endemà ens tornem a trobar a les màquines
- H.-** Em pensava que ocupàveu la fàbrica
- H.-** Sí rotativament
- H.-** Però us heu passat els tres dies a la casa de fora?
- P.-** Sí saps aquesta vaga jo no sé els algerians se l'han feta seva la cosa degenera
- H.-** Per què la feu?
- P.-** Al començament era contra els ritmes i el nombre de decibels i resulta que l'encarregat té una caseta de pagès a la Beauce els seus pares eren pagesos
- H.-** He rebut carta de ton pare te la lleigeixo "*estimada Hèlène, t'escric aquestes ratlles per dir-te que traspasaré al teu compte per xec postal cada mes la quantitat de quatre-cents cinquanta francs en lloc de tres-cents setanta-cinc com fins ara. Com és de llei augmento les mensualitats atès que m'han ascendit. Ja saps que sense ocupar el càrrec feia les funcions de cap d'exportacions. Ara m'han nomenat director d'exportacions titular i m'han revisat el sou en conseqüència. És la cosa més normal del món que en Philippe i tu us en beneficiu. Joestic bé i espero que tu també.*"
- P.-** Com és de llei

- H.-** Ell fa servir aquesta expressió sovint
- P.-** És la cosa més normal del món
- H.-** El teu pare practica el culte a la correcció
- P.-** Em deia vine aquí i mentre em pegava
- H.-** Tu no ploraves mai
- P.-** Estava atrafegat obrint-li el cap i esclafant-li el cervell amb els dits dels cops ni me n'adonava
- H.-** Que burra que sóc instintivament buscava les claus del cotxe
- P.-** Surts?
- H.-** No sé on tinc el cap ja no me'n recordo de què volia fer
- P.-** Comprar el pa
- H.-** No necessito cotxe per anar a comprar el pa
- P.-** No necessites mai un home?
- H.-** Tu ja gairebé ets un home
- P.-** Al llit
- H.-** Això és una altra cosa
- P.-** Dius que surts?
- H.-** Ara me'n recordo he d'anar a veure la senyora Tossu és a l'hospital
- P.-** Què té?
- H.-** Un càncer al cervell està perduda
- P.-** Per qui?

(Fosc.)

VUIT

- P.-** I buscaràs una altra feina?
- H.-** No pas de seguida hi ha tantes coses que fa tant de temps que voldria fer i que vaig deixant d'un any per altre i aquests discos
- P.-** Ara els endreço
- H.-** Tantes coses que no acabo de saber quina podré realitzar el meu somni sis mesos de llibertat oh tu no t'ho pots imaginar

- P.- Suportaràs estar sense treballar?
 H.- Tornaré a treballar però de moment unes bones vacances em passejaré aniré a les biblioteques saps quina és la cosa que més greu em sap? no et veig mai amb un llibre
 P.- Ja tinc masses coses al cap
 H.- Quines?
 P.- Tinc el meu llibre al cap sencer
 H.- Quin títol té?
 P.- No té títol
 H.- Escriu-lo
 P.- El vull viure
 H.- I què vol dir això?
 P.- Si tu no ho entens
 H.- No n'hi ha prou amb somiar quan eres petit escrivies sense parar estic segura que si haguessis perseverat
 P.- Deixa-ho córrer
 H.- Deixes que la vida se t'escapi dels dits agafa-la fes-ne alguna cosa
 P.- Ara te l'ensenyaré la meva vida mira
 H.- Ja miro
 P.- La peça arriba al teu davant per la cadena
 H.- Sí
 P.- Jo la poso així la fico
 H.- Sí, i després
 P.- Hi ha un pedal que fas anar amb el peu la premsa baixa plomp trec la peça la cadena porta una altra peça
 H.- I aleshores?
 P.- Plomp
 H.- Això és la teva vida?
 P.- T'has comprat el vestit blanc
 H.- Ahir no vaig passar l'aspirador saps noto que estic canviant
 P.- T'has comprat el vestit blanc
 H.- I aquest parell de sabates també

(Fosc.)

NOU

- P.- Plores escolta no n'hi ha per tant els puc dir que no tornin a venir
 H.- A casa nostra els teus amics són a casa seva ja t'ho he dit
 P.- Ens podem instal·lar a un altre lloc
 H.- Què vol dir podem?
 P.- No ho sé
 H.- A la teva habitació n'hi ha quatre tres i una noia els he fet menjar m'ho han demanat ara em diuen bon dia l'altre dia li vaig fer l'observació a l'alt arrissat
 P.- El Simon
 H.- Però no treballen ells?
 P.- No tots tenen la sort que jo he tingut
 H.- N'hi ha dos que dormen al teu llit des de les set semblaven rebentats
 P.- Ets una mare collonuda
 H.- Però segur que són amics?
 P.- Què vols dir?
 H.- Sí no se t'assemblen et diré no em fa gràcia que tinguin una clau de casa
 P.- Ja t'ho explicaré
 H.- Quan he tornat del despatx me'ls he trobat instal·lats
 P.- Ah sí he vist el papa m'ha donat una gran lliçó de socialisme m'ha explicat que et va conèixer pel socialisme
 H.- Li agradaria tant que compartissis les seves idees
 P.- Tu encara hi creus en el socialisme?
 H.- Abans vaig militar estic a favor de la lluita contra els privilegis
 P.- Quins?
 H.- El poder absolut dels amos
 P.- I ell no és un amo que mana? Mentre parlava jo no sentia res li mirava el nas no el puc veure no el tornaré a veure més
 H.- Tu no pots posar en dubte la seva sinceritat

P.- Et va deixar

H.- La cosa no rutllava sóc més feliç ara està difícil però
m'agrada la meua independència

P.- Però tu encara l'estimes

H.- Això no hi té res a veure no te'n vas a trobar els teus amics?

P.- La senyora Tossu ha passat li he dit que em pensava que era
a l'hospital ha fet uns ulls així

H.- N'ha sortit

P.- No hi ha estat mai m'ha dit que passava per aquí a prop i ho
aprofitava per portar-te les puntes que ja les hi pagaràs la
pròxima vegada i que està esperant uns colors molt bonics
te'ls ensenyarà la pròxima vegada què hi vas anar a fer a
l'hospital? Què en vols fer d'aquestes puntes?

H.- Unes tovalles pel diumenge

(Fosc.)

DEU

P.- Ha estat un sopar sinistre

H.- Perquè tu estaves de morros però com l'has trobat?

P.- Imbècil

H.- A mi m'agrada correspon bé a allò que havia demanat

P.- Aquella manera d'inspeccionar-ho tot com si fes
l'inventari d'allò que ja li pertany

H.- Li agraden les idees els llibres passejar a peu el camp

P.- No té la classe que tens tu el dominaràs i després
t'avorriràs més que quan estaves sola

H.- Aleshores és que vaig descriure malament a l'ordinador allò
que necessitava

P.- I has arribat més de mitja hora tard

H.- Sense saber-ho potser ho he fet expressament

P.- M'ha tocat donar conversa a aquell paio

H.- Sí expressament

P.- Estava preocupat

H.- Per mi?

P.- Després de l'accident que vas tenir

H.- Però si ja no tinc cotxe

P.- I aquells desmais?

H.- Sempre he estat distreta

P.- Jo ja sé què m'amagues i t'hi penses casar amb allò?

H.- Pobre nano no em creus és per aquella història de la senyora
Tossu? Saps no en sento dir mai res d'aquesta vaga ni als
diaris ni a les notícies

P.- Només son dos tallers no n'hi ha prou per aturar tota la
fàbrica t'ho puc ben assegurar

H.- Però és que també he telefonat a la Citroën

P.- Et deuen haver dit qualsevol cosa

H.- No ho sé Philippe tu no menges aquestes bosses a sota dels
ulls i ton pare va telefonar volia saber per què li vas dema-
nar diners

P.- Li surten per les orelles tu estàs a l'atur

H.- Però què ens falta? Jo cobro el vuitanta per cent que em
pertoca

P.- És una cosa entre ell i jo

H.- Després de tot el que en vas dir?

P.- Sí em fa vomitar

H.- Ho trobes coherent? Què fas? Que t'has tornat boig? Que
em vols pegar?

(Fosc.)

ONZE

P.- Vens de l'hospital?

H.- Què he de fer perquè et creguis que no em passa res?
T'imagines coses i ja em comença a molestar quan he
arribat la teua habitació era plena

P.- De què?
H.- Els teus col·legues ajaguts per terra i una noia que semblava que dormís dreta
P.- La Patricia
H.- N'estàs enamorat?
P.- L'adoro
H.- És molt guapa però per què una noia sola entre tots aquests xicotots?
P.- Ells tenen les seves nòvies no les porten pas
H.- I què hi vénen a fer aquí tots?
P.- Discutim
H.- Com que coneixes aquell encarregat podries parlar amb ell li podries demanar que et busqués un trasllat a un altre taller
P.- Sí és una bona idea
H.- Ara que aquella vaga s'ha acabat
P.- Sí
H.- Hi ha feines menys embrutidores tu que tens un bon cap
P.- Sí
H.- Si ho busquessis una mica hi ha mil maneres de fer-se valer només es necessita
P.- Un objectiu a la vida encara en queda una mica d'aquella llonganissa?
H.- Només el trosset de la cua
P.- Haurà estat una bona compra
H.- L'hauries de provar d'escriure aquell llibre
P.- I segurament se'n farà una gran tirada tu trauràs les tovalles de puntes jo et pagaré un cotxe de sport vindrà el papà amb el partit socialista convidaré el meu encarregat tindrem trufes gelades i la tele vindrà la tele
H.- Et compraré una altra llonganissa
P.- I tots els teus nòvies
H.- Els posarem en fila
P.- La Patricia ballarà la Patricia balla de puta mare
H.- Els diners
P.- Què?

H.- Ja saps què dic
P.- No
H.- No hi són
P.- No m'he recordat de dir-t'ho
H.- Què n'has fet?
P.- Te'ls tornaré
H.- Els has agafat
P.- No n'hi ha per tant
H.- Tots els meus estalvis has agafat?
P.- Un amic que té problemes
H.- Sense dir-m'ho?
P.- Els tindràs abans de final de mes

(Fosc.)

DOTZE

H.- Sí dormia
P.- Perdona'm per despertar-te
H.- Les cinc de la matinada et puc fer alguna cosa de menjar?
P.- No tinc gana
H.- Véns de lluny?
P.- El Simon ens va denunciar
H.- No et queden galtes s'han fos tens els ulls al clatell
P.- No hi ha correu? Què és això?
H.- El recordatori de la senyora Tossu i les teves revistes n'hi ha tres no t'he vist des de fa quasi un mes
P.- Però vas declarar a la policia
H.- De seguida no primer vaig anar al departament de personal de la fàbrica
P.- T'ho van dir
H.- Que en total et vas passar tres setmanes inscrit a la nòmina et faré una tassa de cafè
P.- Sí i tu com va la vida?
H.- Ja ho veus

P.- T'he portat una part dels diners

H.- He anat al seu enterrament

P.- No ha passat ningú per aquí?

H.- Els teus amics?

P.- Tinc fred

H.- Tapa't amb aquesta manta et vaig a buscar uns mitjons de llana

P.- Això és nou

H.- Quan vam marxar ens van regalar una gerra a la Liliane la Isabel i a mi les companyes del servei em van regalar aquest llum de tauleta de nit articulat

P.- Sabien que t'agrada llegir al llit

H.- Sí

P.- Ara ets lliure

H.- Em podré ocupar de tu mentre siguis aquí

P.- Si em quedo em vindran a buscar

H.- Ja han vingut unes quantes vegades m'imagino que vigilen la casa

P.- No t'han molestat?

H.- Em van acompanyar a declarar a comissaria més aviat van ser educats de totes maneres van escorcollar el pis van llegir totes les cartes que guardava van esventrar el teu matalàs i el somier

P.- Què et van dir?

H.- Atracament de no sé quantes farmàcies i que a tres de la vostra banda ja els havien agafat

P.- I què més?

H.- Robatori amb efracció ús i tràfic d'estupefaents

P.- Paraules que fan mal, oi?

(Timbre de la porta.)

H.- Ja està

P.- Et podràs comprar un cotxe nou

H.- Vols dir?

P.- Si més no et serà més còmode

(Timbre i cops a la porta.)

H.- Quina marca m'aconselles?

P.- El Renault nou ja saps quin

H.- Amb barres de protecció lateral

P.- Et volia tornar a veure saps sabia que vindrien

(Cops a la porta.)

H.- No pateixis per mi

P.- Ni tu per mi

H.- Els fem esperar una mica més, eh?

P.- Sí una estoneta

H.- Et poso un disc?

(Fosc.)